

Theater Na de Dam
Atelier

HERDENK, HERINNER, VERGEET NIET, GEEF DOOR

Thema's: Herdenken nu, Voormalige koloniën

Locatie: Amsterdam, Nederland

Door: Nina Haanappel

Dit verhaal gaat over de verhalen over de Tweede Wereldoorlog die we misschien nog niet kennen. De verhalen die niet uitgebreid in de geschiedenisboeken staan, die niet als eerste in je hoofd opkomen als je aan de Tweede Wereldoorlog denkt, bijvoorbeeld over de voormalige koloniën* van Nederland. De verborgen verhalen, die wachten om ontdekt te worden – en te worden doorverteld.

Deze tekst is geschreven voor een groep acteurs. Je kunt zelf bedenken hoe je het doet: allemaal tegelijk, of sommige zinnen samen en sommige zinnen individueel. Je kunt proberen een ritme te vinden in de tekst en je kunt spelen met tempo en dynamiek

ALLEN

Herdenk, herinner, vergeet niet, geef door
Het Joodse meisje dat ook een dagboek schreef
maar dat we nooit hebben gevonden
De heldhaftige verzetsverhalen
die de geschiedenisboeken niet gehaald hebben
De Duitse jongen die 'nee' zei en besloot niet mee te vechten
De schoolkinderen op het Arubaanse strand,
die een Duitse onderzeeër zagen en door hun vrolijke gezwaai
misschien voorkomen hebben dat hij hun school opblies
Het Amsterdamse echtpaar dat haar deuren opende
met gevaar voor eigen leven

Herdenk, herinner, vergeet niet, geef door
De Surinaamse jongen die 'waterboy' was voor de Amerikaanse
soldaten
Die van zijn salaris een zak rijst kocht
en hem op zijn rug mee naar zijn dorp droeg
Die al lopend niet in de gaten had dat er een klein gaatje in de

bodem zat
Dat de zak lichter en lichter werd
Die pas op de helft van zijn tocht merkte
dat de zak langzaam leeggelopen was
Het achtergelaten spoor van witte korrels werd weggevaagd door de
wind
Net als zijn bijdrage aan die verre oorlog
Niemand zou weten dat ook hij zijn steentje had bijgedragen
Hij stond daar langs de weg met lege handen
en werd uiteindelijk vergeten

Herdenk, herinner, vergeet niet, geef door
Tussen de regels lees ik deze verhalen
En vanaf vandaag geef ik ze door

In mei 2021 ging de korte film 'Tussen de regels' in première (regie: Nina Haanappel – productiehuis: Jeugdtheaterschool Zuidoost). Dit is één van de alternatieve vormen waarmee Theater Na de Dam in 2021, met weinig of geen publiek, toch doorgang kon vinden. De hele film is te bekijken via <https://theaternadedam.nl/voorstelling/tussen-de-regels/>.

* **koloniën:** Vanaf de 16e eeuw veroverden veel West-Europese landen - vanuit het West-Europese perspectief gezien - overzeese gebieden. Deze gebieden werden vervolgens 'koloniën' genoemd. Ze werden gebruikt om winst mee te maken, bijvoorbeeld via de verhandeling van koffie en specerijen, maar ook als bron van mensenhandel: de slavernij. In de jaren na de Tweede Wereldoorlog volgde de zogeheten 'dekolonisatie'; de periode waarin steeds meer koloniën streden voor hun onafhankelijkheid. Vaak duurde het lang voordat een kolonie daadwerkelijk los was gekomen van het juk van de bezetter. Wil je meer weten over het koloniale verleden van Nederland? Bezoek dan eens de overzichtspagina's van NPO Focus. Bezoek de pagina over Nederlands-Indië hier: <https://npofocus.nl/artikel/7894/hoe-regeerde-nederland-over-nederlands-indie>. Bezoek de pagina over Suriname hier: <https://npofocus.nl/artikel/8068/waarom-was-suriname-een-kolonie-van-nederland>. Bezoek de pagina over de Antillen hier: <https://npofocus.nl/artikel/7634/horen-de-voormalige-antillen-nog-bij-nederland>. Kaart van de voormalige Nederlandse koloniën